

Vakcína, potraviny a národní zájem

Miloš Balabán

Pandemie covidu trvá už téměř rok. Její rozsah a dopady jsou velké. Rok 2021 s očkováním může být přelomem, úplná jistota ale ještě není. Velkým tématem je eliminace míry zranitelnosti státu a jeho schopnost čelit krizím. Pro Česko jako malý stát je to zásadní otázka, jakkoliv se v lecčems spoléháme na členství v EU a v NATO.

Na jaře jsme byli hozeni do vody a pod tlakem nucení jednat, jak odvrátit kolaps. Skoro pět minut po dvanácté nás zachránili dovozy chybějícího zdravotnického materiálu z Číny. Kvůli tomu se otevřela otázka míra závislosti na dalekých trzích i rizik při náhlém přerušení globálních dodavatelských řetězců.

Domácí výroba řady komodit, schopnost rychlé adaptace průmyslu na aktuální potřeby a strategické zásoby už přestávají být něčím co je již překonané globalizací. Teď řešíme zpoždění v dodávkách vakcín.

A náhoda tomu chtěla, že paralelně s vakcinační závislostí Česka se otevřelo i téma české závislosti na zemědělských produktech ze zahraničí. Zákon o minimálním podílu českých potravin v obchodech větších než 400 metrů jí má omezit.

Podle Agrární komory ČR představuje impuls pro podporu lokální zemědělské produkce a lokální spotřeby, což může zvýšit i potravinovou bezpečnost ČR.

Jenže to není v souladu s deformovanou zemědělskou politikou EU, jejíž absurditu trefně popsal Jan Keller v Právu: u francouzského města Poitiers se srazily dva kamiony. Jeden převážel vejce ze Španělska do Nizozemí, druhý opačným směrem. Ekologická unie v praxi...

Přesto jsme svědky křiku o porušování evropského volného trhu. I covid nás ale poučil, že v krizi může rázem dojít k izolaci státu a míra nezdravé závislosti na produktech ze zahraničí, které lze zajistit doma je neopodstatněným rizikem.

V nepředvídatelném světě s mnoha reálnými a potenciálními hrozbami je legitimní hájit a prosazovat národní zájem, který má i zcela konkrétní zdravotní a ekonomickou podobu. Určitě na tom na rozdíl od desítek vyhozených miliard do soláru neproděláme.

(Autor je bezpečnostní analytik)